

Metoda CLIM în lecțiile de limba engleză

Prof. Ana-Alina Ichim
Inspector școlar pentru limbi moderne,
Inspectoratul Școlar Județean Neamț

Introducere:

CLIM este acronimul în limba engleză al metodei *Cooperative Learning in Multicultural Groups*, tradus ca *Învățare cooperativă în grupuri multiculturale* și propune o organizare și o structurare a conținuturilor de predat, indiferent de disciplina predată, după principiul învățării creativ-cooperative (CCL). Pe lângă sensul pedagogic propriu-zis, această metodă poate constitui un element de strategie de management al diversității din școală, atunci când în clasă și cancelarie se întâlnesc mai multe, culturi, etnii, limbi native, orientări politice sau religii.¹

Utilizând metoda CLIM în cadrul unei lecții de limba engleză, se vor dezvolta toate abilitățile (de producție – exprimare orală, exprimare scrisă; de receptare – citire și înțelegere a mesajului audiat) și se vor construi competențe complexe, integrând valori și atitudini, precum: *manifestarea flexibilității în cadrul schimbului de idei și în cadrul lucrului în echipă în diferite situații de comunicare, disponibilitatea pentru acceptarea diferențelor și pentru manifestarea toleranței prin abordarea critică a diferențelor și a stereotipurilor culturale, dezvoltarea interesului pentru descoperirea unor aspecte socio-culturale și profesionale specifice, prin receptarea unei varietăți de texte în limba engleză.*²

Aplicarea la clasă:

Vom exemplifica o lecție de sistematizare de cunoștințe cu privire la tipurile de texte și compuneri în limba engleză (written compositions):

Tema *Poverty (Sărăcia)*

Durata: trei ore de curs, a câte cincizeci de minute.

Obiective operaționale:

- a) formularea ideilor principale dintr-un text dat;
- b) sintetizarea ideilor într-un discurs scurt, semistructurat;
- c) prezentarea orală a discursului;
- d) realizarea unui eseu liber, pe tema lecției.

Organizarea grupului de elevi:

Prima etapă - patru grupe cu câte cinci elevi – grupurile se numesc *Specialiști*

A doua etapă – cinci grupuri de lucru, formate din elevii proveniți din grupurile de specialiști.

A treia etapă – individual.

Etapele lecției:

A. Prima oră de curs:

¹ Pentru mai multe detalii cu privire la această metodă, a se vedea articolul *Societate diversă – Clasă Diversă*, apărut în *Școala Modernă*, Anul XX, nr.4, Casa Corpului Didactic Neamț, p.36

² Extras din *Programa școlară pentru ciclul superior al liceului, clasele a XI-a și a XII-a*, conform OMEC 3410/2006.

1. Fiecare grup de *Specialiști* va primi un text pe tema *Sărăciei*, din alt domeniu, pe care îl vor citi și vor răspunde împreună la întrebarea **Ce este sărăcia?**, creând un discurs structurat pe ideile din textul dat, încadrându-se în maxim 20 minute:
 - a) Grupul 1 va avea informații dintr-un articol despre sărăcie, definită din punct de vedere economic (1);
 - b) Grupul 2 va avea informații din punct de vedere istoric (2);
 - c) Grupul 3 va citi un text literar despre sărăcie (3);
 - d) Grupul 4 va avea acces la un text care definește conceptul de sărăcie din punct de vedere sociologic (4);
2. Se formează cinci grupuri de lucru, cu câte patru elevi proveniți din grupurile de specialiști (fiecare cu alt domeniu de expertiză) care vor avea sarcini diferite, pe care le vor rezolva în 30 minute:
 - a) Grupul 1 va avea sarcina: "Sunteți un grup de artiști care participă la un concurs cu tema *Ce este sărăcia?*; realizați un poster/un colaj utilizând cunoștințele specializate pe care le-ați obținut în grupul de specialiști";
 - b) Grupul 2 va avea sarcina: "Sunteți un grup de regizori care participă la un concurs cu tema *Ce este sărăcia?*; realizați un video utilizând cunoștințele specializate pe care le-ați obținut în grupul de specialiști";
 - c) Grupul 3 va avea sarcina: "Sunteți un grup de oameni de știință care participă la un concurs cu tema *Ce este sărăcia?*; realizați un articol utilizând cunoștințele specializate pe care le-ați obținut în grupul de specialiști";
 - d) Grupul 4 va avea sarcina: "Sunteți un grup de asistenți sociali care participă la un concurs cu tema *Ce este sărăcia?*; realizați o povestire/prezentare utilizând cunoștințele specializate pe care le-ați obținut în grupul de specialiști";
 - e) Grupul 5 va avea sarcina: "Sunteți un grup de actori care participă la un concurs cu tema *Ce este sărăcia?*; realizați o scurtă piesă de teatru utilizând cunoștințele specializate pe care le-ați obținut în grupul de specialiști".
- B. A doua oră de curs: Fiecare grup va prezenta rezultatele muncii, respectând forma de livrare și încadrarea în zece minute.
- C. A treia oră de curs:
 1. Autoevaluarea, timp de 5 minute: fiecare elev va primi o grilă cu criteriile de autoevaluare a muncii sale (organizarea ideilor, corectitudinea și fluența exprimării, originalitatea prezentării) pentru care își va oferi câte 2 puncte; pentru gradul de colaborare cu colegii, se vor aloca celelalte 2 puncte.
 2. Realizarea în timp de 45 de minute a unui eseu liber, personal, pe tema dată, cu un titlu la alegere, care va fi predat profesorului spre corectare, feed-back personalizat și chiar notare.

Materiale necesare: textele tipărite în câte un exemplar pentru fiecare sau acces la textul online, coli mari de hârtie, markere, ziare pentru decupare (daca este necesar), camera video/ telefon.

Managementul clasei: când se utilizează această metodă, nu se mai poate pune accentul pe disciplina orei, se va crea un cadru zgomotos de lucru, profesorul va monitoriza activitatea și va interveni numai solicitat sau dacă nu se respectă regulile de lucru. Se va accentua libera abordare a cerințelor și colaborarea dintre participanții din grup, chiar cu riscul de a părea o oră haotică.

Concluzii și discuții:

Împărțirea rolurilor în cadrul grupului se va realiza de către elevii înșiși, observând astfel ce tip de interacțiune își dorește fiecare și, mai ales, ce trăsătură de personalitate se subliniază prin rolul ales sau atribuit de ceilalți – acest detaliu se va nota pentru o schimbare ulterioară a rolului de către profesor dacă nu se creează relația și integrarea dorite de acesta între colegi.

În cadrul metodei CLIM, sunt de obicei cinci roluri diferite, câte unul pentru fiecare specialist: organizatorul – liderul de grup, care ia deciziile finale, managerul de materiale – care gestionează materialele și utilizarea lor, managerul de timp - ține cronometrul și se asigură ca toată lumea se încadrează în timp, raportorul – cel care va livra rezultatele muncii de grup, naratorul (daca este cazul) și mediatorul (armonizatorul) – cel care mediază eventualele negocieri, încurajează colegii și susține colaborarea. Asumarea rolului (fie prin alegere proprie, fie prin atribuire) trebuie să fie clară pentru toată lumea din grup ca să se poată asigura atât fluxul de colaborare, cât și realizarea sarcinii.

După prezentarea rezultatelor fiecărui grup în plenul clasei, în cea de-a treia oră de curs, în locul eseului, se poate realiza un raport individual de activitate, după o structură dată. E de preferat, totuși, o sistematizare cât mai completă a tipurilor de compuneri pe care le-au învățat elevii la limba engleză.

Dacă ora bazată pe CLIM este de altă disciplină, consiliere și orientare, de pildă, raportul individual poate fi un instrument de monitorizare a relațiilor cu colegii sau de autoanaliză a interacțiunii cu ceilalți și a trăsăturilor proprii de personalitate socială. În plus, tema analizată poate aduce în discuție aspecte personale ale vieții unora dintre colegi și constituie o formă de cunoaștere reciprocă aprofundată.

În ceea ce privește metoda CLIM ca o componentă a strategiei de management al diversității dintre profesori, aceasta constituie un teren de cercetare științifică ulterioară - echipa managerială a unei școli poate organiza pe baza CLIM dezbateri pe problemele școlii, activități de informare cu privire la aspecte legislative aplicabile la clasă și chiar crearea de documente din cadrul comisiilor metodice și de lucru din școală.

Bibliografie și sitografie:

Ichim, Ana-Alina, articolul *Societate diversă – Clasă Diversă*, apărut în *Școala Modernă*, Anul XX, nr.4, Casa Corpului Didactic Neamț, p.36, <http://www.ccdneamt.ro/new/wp-content/uploads/2022/02/REVISTA-%C5%99ECOALA-MODERN%C4%82-Anul-XX-Nr.-4.pdf>

Ichim, Ana-Alina Asaftei, *Teaching American English through American Literature*, Târgu-Neamț, România, 2020;

Pétursdóttir, Gudrun, *Diverse Society. Diverse Classrooms. Critical, Creative, Cooperative and Interculturally Competent Learners And Teachers – Ready for the 21st Century*, InterCultural Iceland, Reykjavik, Islanda, 2018;

(1)<https://www.investopedia.com/terms/p/poverty.asp>

(2)<https://cepr.shorthandstories.com/history-poverty/>

(3)<https://web.ntpu.edu.tw/~language/course/teach%20writing/poverty.pdf>

(4)<https://www.sociologygroup.com/poverty-perspectives/>